

Uit naam van den afdeulingsraad bracht ik indertijd dezen uitslag van ons onderzoek ter kennis van collega FOLMER. Omdat hij in zijn ingezonden stuk geen naam had genoemd, meenden wij daarmede te kunnen volstaan. Nu echter de leden der afdeeling Apeldoorn e. O. hun wensch daartoe te kennen gaven, publiceert de afdeulingsraad gaarne, zij het wat laat, zijn bevinding.

Apeldoorn, Maart 1914.

C. METZLAR.

DE TAAL DER GENEESKUNDIGEN.

De taal is gansch het volk!

Behooren wij, geneeskundigen, dan wel tot een volk, laat staan tot „het” volk van Nederland? Velen onder ons blijkbaar niet; tevergeefs zoekt men bij velen, die in ons *Tijdschrift* schrijven, naar taal; wat geschreven wordt, is vaak een voor oningewijden onbegrijpelijk, voor ingewijden afgrijselijk mengelmoes van allerlei termen en uitdrukkingen, ontleend aan velerlei talen, dikwijls het minst aan het Nederlandsch.

Dit is geenszins een nieuwe opmerking; maar het wordt in den laatsten tijd werkelijk zóó erg, dat iemand, die maar een beetje gevoel heeft voor taal en stijl, er weë van wordt, al is het, gelukkig! ook wel eens vermakelijk. Opnieuw een woord van protest is héél noodig. Uit de laatste afleveringen van dit *Tijdschrift* verzamelde ik o. a. de volgende fraaiigheden — er is méér te vinden en heel gemakkelijk! de voorbeelden liggen voor het grijpen —: „de *kleinhersendruk* is te vermijden, wegens de plotselinge drukverlaging der levenswichtige centra” „een uitgebreide *melk-epidemie*, welke zorgvuldig bestudeerd wordt”. (Deze studie zal belangwekkend zijn). „passief *armafvoeren* bij fixatie van het schouderblad”. Zeker als tegenhanger van: „*darmafvoer* bij obstipatie”, waarbij men „geen noemenswaarde gewichtsvermindering” waarneemt.

. „Over *nagelextensie*”, waarmee bedoeld wordt (niemand zou het raden!) uitrekking door middel van spijkers. Dit gruwelijke woord schijnt waarachtig burgerrecht te krijgen.

. „dergelijke kinderen lijden dus blijkbaar aan *meelbeschadiging*”. De arme (meel)wurmen! „dit *gezichtspunt* is veel *hoopvoller*, dan wanneer men de thrombi alleen afleidt van veranderingen in den bloedstroom met vorming van *wervels* en *walsen*”. Wij behoeven dus toch niet alle hoop te laten varen!

Met al dit „*lezenswaarde*” niet tevreden, spannen vele schrijvers den laatsten tijd samen om „*af te breken*”, helaas niet deze wangedrochten van taal en stijl, maar: *eiwitstoffen*! Op één bldz. vindt men, dat „het serum van typhuslijders eiwit van typhusbacillen *afbreekt*, dat van syphilislijders spirochaëteneiwit”.

. „Als men mensch of dier zijn eigen eiwit parenteraal *toedient*, breekt dit een reeks organen van de eigen soort, ook placenta, *af*”.

. „verder ontstaat een ferment, dat de leden van deze groep *afbreekt*”.

Zoo lezen wij van *eiwit-afbraak-stukken*; gelukkig nog, dat bij al deze verwoesting ook van *bouwsteen*en gesproken wordt, al zullen maar weinigen bij de zoo fijne en wisselende samenstelling van eiwit aan *steen*en denken!

Bestaan woorden als splitsen, verdeelen, oplossen, enz. niet meer? Moet alles per se naar den grond?

Als er eens een raadplegingskantoor — zie bldz. 760 — voor het schrijven van goed Nederlandsch opgericht werd?

Massagno (bij Lugano), Maart 1914.

A. C. HARTEVELT.

Collega HARTEVELT heeft volkomen gelijk, dat het geneeskundig onduidelijk van het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde* niet overal en altijd aan den eisch, te stel-

len aan letterkundig zuiver Nederlandsch, beantwoordt. Wij *streven* echter ernstig er naar, dit te bereiken. Bedenke daarom collega HARTEVELT het wijze woord:

„Es irrt der Mensch so lange er strebt!“

En dat het gemakkelijker is te vitten dan te verbeteren, daarvan levert collega HARTEVELT ons een treffend bewijs. Voor „afbreken“ van een eiwit wil hij: splitsen, verdeelen of oplossen gebruikt zien. Maar „splitsen“ beteekent in *twee* deelen verdeelen (men splitst een neutraal vet door lipase in vetzuur en glycerine), niet in meer dan twee deelen. „Verdeelen“ en „oplossen“ klinken goed maar zijn onjuist. „Verdeelen“ (verba valent usu!) beteekent een stof, scheikundig onveranderd, mengen met een andere, zooals bijv. bij oplossen geschiedt. Een eiwit *oplossen* (in water bijv.) is toch iets geheel anders dan door een enzym in aminozuren doen uiteenvallen.

En „afvoeren“ van den arm (men kan het woord gemakkelijk belachelijk maken) lijkt ons ook nog zoo kwaad niet; wellicht wil collega HARTEVELT daarvoor liever het woord „abduceeren“ in de plaats stellen. Wij achten dit echter minder Nederlandsch dan „afvoeren“.

Redactie.

BRIEFWISSELING.

PESTDOKTERS GEVRAAGD.

Naar aanleiding van het hoofdartikel in ons vorig nummer onder bovenstaanden titel heeft onze redactie een schrijven ontvange[n] van den heer F. DE HARTOGH te Amsterdam, dat wij niet noodig hebben gevonden in zijn geheel te plaatsen, maar waaruit wij slechts mededeelen, dat de naam geen schuilnaam is en de schrijver van het ingezonden stuk in *De Telegraaf* inderdaad dien naam draagt; dat hij geen arts is en dat hij zal afwachten of er zich inderdaad twintig artsen zullen aanmelden; in dat geval zal hij overtuigd zijn, dat zijn pleidooi voor verbetering overbodig was.

Wij willen van de gelegenheid gebruik maken om er op te wijzen, dat des heeren DE HARTOGH's gezichtspunt en het onze volmaakt verschillen; hij stelt voorop de waarde van f 400.— per maand, wij de waarde van de levens van zooveel Javanen per dag: hij stelt het loon in geld, wij de *belooning* van ons geweten, als norm van handelen voor den geneesheer.

Als die twintig artsen zich niet zouden aanmelden, zou het ons bitter tegenvallen van de Nederlandsche jonge artsen. Wat kan een jongmensch, die pas zijn artsexamen achter den rug heeft, meer wenschen dan, zonder dat het hem iets kost, een jaar naar Indië te mogen gaan, een groot stuk van de wereld te zien, aldaar nuttig en belangrijk werk te verrichten en inderdaad in het belang der menschheid werkzaam te mogen zijn.

In de tweede plaats bereikte ons nog een warme opwekking aan het adres der jonge artsen in Nederland van de hand van een dokter-djawa, genaamd SOEWARNO, die op het oogenblik te Utrecht studeert